

فصل دوم

ترازنامه و صورت سود و زیان
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ترازنامه در پایان

(ارقام به

پایان اسفند ۱۳۹۴	پایان اسفند ۱۳۹۵	یادداشت	دارایی‌ها
۳۰۶۵۴	۵۰۱۳۴	۴	موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی
۱۰۲۷۴۴	۱۰۹۶۵۸		موجودی طلا
۳۱۲۹۷۰۵	۲۹۲۳۲۲۳		دارایی‌های ارزی
		۵	وام و اعتبار:
۷۴۱۵۶	۱۰۵۰۶۴		دولت، پس از کسر وام‌های مسدودی در پشتوانه
۲۷۶۱۸۸	۳۰۲۳۲۹		مؤسسات و شرکت‌های دولتی
۸۳۶۲۶۱	۱۰۰۰۶۵۷		بانک‌ها
۱۱۸۶۶۰۵	۱۴۰۸۰۵۰		
۴۵۵۰۰۰	۵۳۰۰۰۰	۶	پشتوانه اسکناس و ایران چک منتشره
۱۰۸۶۹	۱۱۰۹۷	۷	دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
۱۱۳۰۱	۱۴۷۶۰	۸	سایر دارایی‌ها
۴۹۳۶۸۷۸	۵۰۴۶۹۳۲		جمع دارایی‌ها
۱۲۷۲۱	۱۰۲۹۳	۳۵	تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۷۴۱۵	۹۳۳۸	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک

اسفند ۱۳۹۵

(میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۴	پایان اسفند ۱۳۹۵	یادداشت	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
			بدهی‌ها:
			سپرده‌ها:
		۹	دولت (دیداری)
۱۵۶۴۱۷۸	۱۴۱۹۱۹۷		موسسات و شرکت‌های دولتی (دیداری)
۵۰۷۸۰	۶۱۵۳۳		موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی (دیداری)
۱۶۶۳	۳۴۹۸		بانک‌ها و موسسات اعتباری:
			سپرده قانونی
۱۰۵۳۸۱۹	۱۳۰۰۹۶۹		سپرده دیداری، مدت‌دار، پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بانک‌ها و سایر
۲۹۶۶۳۸	۳۵۱۰۳۴		
۲۹۶۷۰۷۸	۳۱۴۶۲۳۱		
۲۴۵۰۰۰	۲۵۵۰۰۰	۱۰	اسکناس منتشره
۲۳۸۷۴۵	۲۷۵۰۰۰	۱۱	ایران چک منتشره
۳۹۲۴	۵۱۱۵	۱۲	پول‌های فلزی
۷۲۷۳	.	۱۳	مالیات
۲۶۳۹۵۱	۲۸۲۷۳۹	۱۴	سایر حساب‌های پرداختی
۳۷۲۵۹۷۱	۳۹۵۴۰۸۵		
۱۷۶۸	۲۰۷۳	۱۵	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۳۷۲۷۷۳۹	۳۹۵۶۱۵۸		جمع بدهی‌ها
			حقوق صاحبان سرمایه:
۴۸۴۰۰	۴۸۴۰۰	۱۶	سرمایه
۳۴۰۵۹	۳۷۰۶۲	۱۷	اندوخته قانونی
۱۱۹	۳۹۹۶	۱۸	اندوخته احتیاطی
۳۷۵۴۹۱	۴۳۶۰۹۷	۱۹	ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی
۷۴۱۰۷۰	۵۶۵۲۰۹	۲۰	مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی
.	.		مانده سود
۱۱۹۹۱۳۹	۱۰۹۰۷۶۴		جمع حقوق صاحبان سرمایه
۴۹۲۶۸۷۸	۵۰۴۶۹۲۲		جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
۱۲۷۲۱	۱۰۲۹۳	۳۵	اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۷۴۱۵	۹۳۳۸	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک

صورت سود و زیان سال مالی ۱۳۹۵ (ارقام به میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۴ ▲	پایان اسفند ۱۳۹۵	یادداشت	
درآمدها:			
۲۳۲۰۵	۲۲۳۲۱	۲۱	درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور
۵۴۴۵۰	۲۲۷۶۲	۲۲	سود حاصل از تسهیلات اعطایی
۳۱۸۵	۶۳۴۱	۲۳	کارمزد خدمات بانکی دریافتی
۶۸۶۷	۱۱۶۲۲	۲۴	نتیجه معاملات ارزی
۱۳۳۴	۱۸۳۲	۲۵	سایر درآمدها
۸۹۰۴۱	۶۴۸۷۸		جمع درآمدها
کسر می‌شود هزینه‌ها:			
(۹۲۷۳)	(۱۱۵۲۹)	۲۶	جایزه سپرده قانونی بانکها
(۴)	(۴)	۲۷	سود پرداختی بابت سپرده ویژه بانکها
(۶۷۲۵)	(۱۰۷۰۹)	۲۸	کارمزد خدمات بانکی پرداختی
(۳۱)	(۹۰)	۲۹	هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از بانکهای خارج
(۵۵)	(۷۸)	۳۰	سود پرداختی به حسابهای ارزی
(۱۶۰۸۸)	(۲۲۴۱۰)		
(۷۰۹۰)	(۸۱۱۰)	۳۱	هزینه‌های اداری و پرسنلی
(۲۲۷۵)	(۳۴۶۷)	۳۲	هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه
(۱۶۸)	(۷۴۶)	۳۳	هزینه استهلاک
(۹۲)	(۱۱۹)	۳۴	سایر
(۹۶۲۵)	(۱۲۴۴۲)		
۶۳۳۲۸	۳۰۰۲۶		سود قبل از مالیات
(۱۶۱۱۱)	(۷۹۷۵)	۱۳	مالیات
۴۷۲۱۷	۲۲۰۵۱		سود خالص
گردش حساب سود (زیان) انباشته			
۴۷۲۱۷	۲۲۰۵۱		سود خالص
.	.		مانده سود اول دوره
۴۷۲۱۷	۲۲۰۵۱		سود قابل تخصیص
تخصیص سود:			
(۴۰۴۶۴)	(۱۵۰۱۳)	۱-۱۴	سهم دولت از سود ویژه
(۶۳۳۳)	(۳۰۰۳)	۱۷	اندوخته قانونی
(۹۸)	(۳۸۷۶)	۱۸	اندوخته احتیاطی
(۳۲۲)	(۱۵۹)		نیم درصد موضوع قانون تهیه مسکن برای افراد کم‌درآمد
.	.		مانده سود پایان سال

یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۵

- ۱- کلیات، تاریخچه و فعالیت بانک
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب قانون بانکی و پولی مصوب ۱۳۳۹ در تاریخ ۱۸ مرداد ماه ۱۳۳۹ تاسیس گردید. مرکز اصلی بانک در شهر تهران واقع است.
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری براساس سیاست کلی اقتصادی کشور است (بند الف) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- هدف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حفظ ارزش پول و موازنه پرداخت‌ها، تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است (بند ب) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردی که در قانون پولی و بانکی پیش‌بینی نشده است، تابع قوانین و مقررات مربوط به شرکت‌های سهامی خواهد بود (بند ج) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- بانک مرکزی به عنوان تنظیم‌کننده نظام پولی و اعتباری کشور موظف به انجام وظایف زیر است (ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور):
- انتشار اسکناس و سکه‌های فلزی رایج کشور
- نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری
- تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد یا تضمین پرداخت‌های ارزی با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار) و همچنین نظارت بر معاملات ارزی
- نظارت بر معاملات طلا و تنظیم مقررات مربوط به این معاملات با تصویب هیات وزیران
- نظارت بر صدور و ورود ارز و پول رایج ایران و تنظیم مقررات مربوط به آن با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار).
- بانک مرکزی به عنوان بانکدار دولت موظف به انجام وظایفی چون موارد زیر است (ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور):
- نگهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و ... و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور
- نگهداری کلیه ذخایر ارزی و طلای کشور
- نگهداری وجوه ریالی صندوق بین‌المللی پول و بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه و شرکت مالی بین‌المللی و موسسه بین‌المللی توسعه و موسسات مشابه یا وابسته به این موسسات
- انعقاد موافقت‌نامه پرداخت در اجرای قراردادهای پولی، مالی، بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.
- بانک مرکزی دارای اختیارات زیر است (ماده ۱۳ قانون پولی و بانکی کشور):
- دادن وام و اعتبار به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی
- تضمین تعهدات دولت، وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی

تعداد کارکنان طی سال مورد گزارش تغییری نداشته و با بهبود نسبی وضعیت تحصیلی آنان همراه بوده است.

۲- مبنای تهیه صورت‌های مالی

به استثنای تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت در سال ۱۳۸۵، به موجب بند (ک) ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، صورت‌های مالی در چارچوب نظام بهای تمام شده تاریخی تهیه و ارائه می‌گردد.

۳- اهم رویه‌های حسابداری

۳-۱- سرمایه‌گذاری‌ها

۳-۱-۱- نحوه ارزیابی

سرمایه‌گذاری‌ها به بهای تمام شده ارزشیابی می‌شوند و در صورت کاهش ارزش ذخیره آن اعمال می‌گردد.

۳-۱-۲- نحوه شناسایی درآمد

درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها در زمان تصویب سود توسط مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت سرمایه‌پذیر (تا تاریخ تصویب صورت‌های مالی) شناسایی می‌شود.

۳-۲- دارایی‌های ثابت مشهود

۳-۲-۱- دارایی‌های ثابت مشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. مخارج بهسازی و تعمیرات اساسی که باعث افزایش قابل ملاحظه ظرفیت یا عمر مفید دارایی‌های ثابت یا بهبود اساسی در کیفیت بازدهی آنها می‌گردد، به عنوان مخارج سرمایه‌ای محسوب و طی عمر مفید باقی‌مانده دارایی‌های مربوط مستهلک می‌شود. هزینه‌های تعمیر و نگهداری جزئی که به منظور حفظ و ترمیم منافع اقتصادی مورد انتظار واحد تجاری در حد استانداردهای عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی انجام می‌شود، هنگام وقوع به عنوان هزینه‌های جاری تلقی و به حساب سود و زیان دوره منظور می‌گردد.

- دادن وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطایی به شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و همچنین به موسسات وابسته به دولت و شهرداری‌ها با تامین کافی

- خرید و فروش اوراق مشارکت دولتی و اوراق قرضه صادر شده از طرف دولت‌های خارجی یا موسسات مالی بین‌المللی معتبر

- خرید و فروش طلا و نقره

- افتتاح و نگهداری حساب جاری نزد بانک‌های خارج یا نگهداری حساب بانک‌های داخل و خارج نزد خود و انجام کلیه عملیات مجاز بانکی دیگر و تحصیل اعتبارات در داخل و خارج به حساب خود یا به حساب بانک‌های داخل.

مطابق ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور، بانک مرکزی در حسن اجرای نظام پولی کشور می‌تواند در امور پولی و بانکی نیز (پس از تصویب شورای پول و اعتبار) دخالت و نظارت کند. اهم این موارد عبارتند از: تعیین نرخ رسمی تسهیلات، نسبت دارایی‌های آنی بانک‌ها، نسبت و نرخ بهره سپرده قانونی بانک‌ها، نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک‌ها به انواع دارایی‌ها و مقررات افتتاح حساب جاری، پس‌انداز و سایر حساب‌ها.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای ارکان زیر است (ماده ۱۶ قانون پولی و بانکی کشور):

۱- مجمع عمومی

۲- شورای پول و اعتبار

۳- هیات عامل

۴- هیات نظارت بر اندوخته اسکناس

۵- هیات نظار.

سرمایه بانک مرکزی بالغ بر ۴۸۴۰۰ میلیارد ریال است که مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

۳-۲-۲- استهلاك دارایی‌های ثابت براساس بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۵/۷۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۴ وزارت امور اقتصادی و دارایی به شرح زیر محاسبه شده است:

نوع دارایی	نرخ و روش استهلاك
ساختمان	۲۵ ساله مستقیم
تاسیسات	۱۰ ساله مستقیم
ماشین‌آلات	۵، ۸، ۱۰ و ۱۵ ساله مستقیم
وسایل نقلیه	۶ ساله مستقیم
سخت‌افزار سیستم‌های رایانه‌ای	۳ ساله مستقیم
اثاثه، لوازم و ماشین‌های اداری	۵ ساله مستقیم

بعد محاسبه و در حساب‌ها منظور می‌شود. در مواردی که هر یک از دارایی‌های استهلاك‌پذیر پس از آمادگی جهت بهره‌برداری به علت تعطیل کار یا علل دیگر بیش از شش ماه متوالی در یک دوره مالی مورد استفاده قرار نگیرد، میزان استهلاك آن برای مدت یاد شده معادل ۳۰ درصد نرخ استهلاك منعکس در جدول قبل است.

۳-۳- دارایی‌های نامشهود

دارایی‌های نامشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. نرم‌افزارهای عملیاتی و اداری نیز طی مدت ۳ سال به روش مستقیم مستهلك می‌گردد.

۳-۲-۳- برای دارایی‌های ثابتی که طی ماه تحصیل می‌شود و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، استهلاك از اول ماه

۳-۴- شناسایی در آمد تسهیلات اعطایی، کارمزد و جرایم

نوع درآمد	نحوه شناسایی
سود تسهیلات اعطایی	براساس زمان و با توجه به مانده اصل تسهیلات و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام تسهیلات اعطایی	براساس زمان و با توجه به مبلغ اقساط معوق و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام اضافه‌برداشت کارمزد دریافتی	براساس مانده بدهکار و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار متناسب با حجم خدمات ارائه شده به روش تعهدی

۴-۵- موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی

موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی در پایان سال ۱۳۹۵ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)		
پایان سال ۱۳۹۵	پایان سال ۱۳۹۴	
اسکناس	۳۲۲۸۵/۶	۲۳۶۱۳/۶
ایران چک	۱۷۷۵۰/۶	۷۰۳۸/۵
جمع اسکناس و ایران چک	۵۰۰۳۶/۲	۳۰۶۵۲/۱
پول‌های فلزی	۹۷/۶	۲/۳
جمع	۵۰۱۳۳/۸	۳۰۶۵۴/۴

۵-۵- وام و اعتبار

کل وام و اعتبار اعطایی به دولت، موسسات و شرکت‌های دولتی و بانک‌ها در پایان سال ۱۳۹۵ پس از کسر مبلغ ۵۸۳۶/۳

۳-۵- تسعیر ارز

کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی به نرخ رسمی خرید ارز در پایان سال تسعیر و نتیجه به حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی منظور می‌گردد. چنانچه در پایان سال مالی مانده حساب بدهکار باشد، مانده مذکور (در صورت نبود مانده بستانکار قبلی) به حساب سود و زیان همان سال منتقل می‌شود. مانده‌های بستانکار نیز با همین عنوان در ترازنامه انعکاس می‌یابد.

۳-۶- اوراق قرضه بین‌المللی، اسناد خزانه و موجودی طلا با توجه به اصل حداقل قیمت تمام شده یا قیمت بازار جهانی در پایان سال مالی ارزیابی و هرگونه کاهش به حساب سود و زیان منتقل می‌شود.

۶- پشتوانه اسکناس و ایران چک منتشره

طی سال مورد گزارش، براساس نیازهای پولی کشور و به موجب مقررات پولی و بانکی، مبلغ ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس پس از تامین پشتوانه منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره تا پایان سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۲۵۵۰۰۰ میلیارد ریال گردید. در ضمن، مبلغ ۶۵۰۰۰ میلیارد ریال ایران چک پس از تامین پشتوانه منتشر شد که جمع ایران چک منتشره پس از تامین پشتوانه تا پایان سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۲۷۵۰۰۰ میلیارد ریال گردید.

۷- دارایی‌های ثابت^(۱) مشهود و نامشهود

وضعیت دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود در پایان سال ۱۳۹۵ به صورت خلاصه به شرح زیر بود:

میلیارد ریال از وام و اعتبار اعطایی به دولت مسدود شده در پشتوانه و با در نظر گرفتن سایر تعدیلات مندرج در وضع تشریحی بالغ بر ۱۴۰۸۰۵۰/۱ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۵	پایان سال ۱۳۹۴
دولت	۱۴۶۵۸۰/۷
کسر می‌شود: بدهی‌های مسدود شده در پشتوانه و سایر تعدیلات اسکناس	(۴۱۵۱۶/۳)
جمع	۱۰۵۰۶۴/۴
مؤسسات و شرکت‌های دولتی	۳۰۲۳۲۸/۷
بانک‌ها	۱۰۰۰۶۵۷/۰
جمع	۱۴۰۸۰۵۰/۱

(میلیارد ریال)

بهای تمام شده	اموال غیر منقول (۱)	اموال منقول	جمع دارایی‌های مشهود	دارایی‌های نامشهود	جمع
مانده در ۱۳۹۵/۱/۱	۱۲۱۷۳/۸	۵۱۴/۹	۱۲۶۸۸/۷	۱۰۱/۷	۱۲۷۹۰/۴
افزایش طی دوره	۱۳۱۴/۸	۵۳/۳	۱۳۶۸/۱	۱/۱	۱۳۶۹/۲
کاهش طی دوره	(۰/۰)	(۱/۰)	(۱/۰)	(۰/۰)	(۱/۰)
نقل و انتقال و سایر	۱۳۹/۰	(۵/۷)	۱۳۳/۳	-/۰	۱۳۳/۳
جمع در ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	۱۳۶۲۷/۶	۵۶۱/۵	۱۴۱۸۹/۱	۱۰۲/۸	۱۴۲۹۱/۹
استهلاک انباشته					
مانده در ۱۳۹۵/۱/۱	۱۵۵۲/۲	۲۷۸/۲	۱۸۳۰/۴	۹۱/۱	۱۹۲۱/۵
استهلاک سال ۱۳۹۵ (۲)	۱۱۴۰/۰	۱۳۵/۴	۱۲۷۵/۴	۴/۹	۱۲۸۰/۳
استهلاک اموال فروخته شده	(۰/۰)	(۰/۹)	(۰/۹)	(۰/۰)	(۰/۹)
نقل و انتقال و سایر	(۰/۶)	(۵/۶)	(۶/۲)	(۰/۰)	(۶/۲)
جمع در ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	۲۶۹۱/۶	۴۰۷/۱	۳۰۹۸/۷	۹۶/۰	۳۱۹۴/۷
خالص ارزش دفتری					
مانده در ۱۳۹۵/۱/۱	۱۰۶۲۱/۶	۲۳۶/۷	۱۰۸۵۸/۳	۱۰/۶	۱۰۸۶۸/۹
مانده در ۱۳۹۵/۱۲/۳۰	۱۰۹۳۶/۰	۱۵۴/۴	۱۱۰۹۰/۴	۶/۸	۱۱۰۹۷/۲

۱- شامل اموال غیر منقول بانک و همچنین اقلام سرمایه‌ای موجود در انبار و پیش‌پرداخت‌های سرمایه‌ای مربوط به پروژه‌های در جریان دفتر مجری طرح می‌باشد.
۲- استهلاک سال ۱۳۹۵ شامل استهلاک واحدهای ستادی بانک، دفتر مجری طرح‌های ساختمانی، سازمان تولید اسکناس و مسکوک و کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به ترتیب به میزان ۲۵۷/۲، ۱/۸، ۷۴۵/۹ و ۲۷۵/۴ میلیارد ریال، و در مجموع به میزان ۱۲۸۰/۳ میلیارد ریال بود.

۸- سایر دارایی‌ها

سرمایه‌گذاری‌ها و سایر دارایی‌های بانک مرکزی جمهوری

۱- دارایی‌های ثابت بانک طی سال مورد گزارش از پوشش بیمه‌ای کافی برخوردار بوده است.

اسلامی ایران در پایان سال ۱۳۹۵ به شرح ذیل تفکیک شد:

(میلیارد ریال)

موسسات اعتباری غیر بانکی و سایر سپرده‌ها در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۳۱۳۶۲۳/۱ میلیارد ریال بود.

۱۰- اسکناس منتشره

طی سال ۱۳۹۵، مبلغ ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس جدید منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره در پایان سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۲۵۵۰۰۰ میلیارد ریال گردید.

۱۱- ایران چک منتشره

براساس بند ۳ مصوبه شماره ۲۰۱۷۱۲/۳۰۵-۳۹۳-هـ

مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ هیات وزیران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار ایران چک در سال ۱۳۹۵ نمود. گردش ایران چک‌های منتشره طی این سال به شرح زیر بود:

پایان سال ۱۳۹۴	پایان سال ۱۳۹۵	
۲۹۰/۵	۲۹۰/۵	سرمایه‌گذاری در سایر موسسات
۷۷۹۱/۳	۱۱۲۱۲/۳	تسهیلات اعطایی به کارکنان
۷۵/۴	۷۲/۹	موجودی نقره
۰/۴	۰/۴	موجودی تمبر
۲۲۴/۸	۵۶/۰	موجودی مطلق
۱۰۴۵/۲	۱۲۶۸/۸	دارایی‌های متفرقه
۲/۱	۲/۳	تنخواه‌گردان‌ها
۱۹۳/۱	۱۴۴/۰	پیش‌پرداخت‌ها
۱۱۶۷/۹	۱۱۳۰/۴	بدهکاران موقت
۴۸/۳	۳۲/۰	علی‌الحساب‌ها
		دارایی‌های طرح‌های در جریان تکمیل
۴۶۱/۷	۵۵۰/۷	
۱۱۳۰۰/۷	۱۴۷۶۰/۳	جمع

۹- سپرده‌ها

کل سپرده‌های دیداری دولت، موسسات و شرکت‌های

دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها و

جمع	۱۰۰۰۰۰۰ ریالی		۵۰۰۰۰۰ ریالی		
	میلیارد ریال	میلیون قطعه	میلیارد ریال	میلیون قطعه	
۲۳۸۷۴۵/۳	۳۶۷۶۰/۷	۳۶/۸	۲۰۱۹۸۴/۶	۴۰۳/۹	مانده اول سال
(۲۸۷۴۵/۳)	(۲۶۰/۷)	(۰/۳)	(۲۸۴۸۴/۶)	(۵۶/۹)	امحا و ابطال طی سال
۶۵۰۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۶۵۰۰۰/۰	۱۳۰/۰	انتشار طی سال
۲۷۵۰۰۰/۰	۳۶۵۰۰/۰	۳۶/۵	۲۳۸۵۰۰/۰	۴۷۷/۰	جمع

۱۲- پول‌های فلزی

۱۱۸۷۵/۰ میلیارد ریال (در اجرای جزء ۱ بند (ج) ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) در سال ۱۳۹۵ پرداخت گردید.

جمع پول‌های فلزی در جریان در پایان سال مذکور بالغ

بر ۵۱۱۴/۹ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل مبلغ ۱۱۹۱/۰ میلیارد ریال افزایش داشته است.

۱۳- مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد بانک تا پایان سال ۱۳۹۴ عمدتاً

تسویه گردید و برای سال ۱۳۹۵، براساس نرخ‌های مندرج در قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، مبلغ ۷۹۷۴/۵ میلیارد ریال منظور شد و مبلغ

سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵	
۶۴۵/۹	۷۲۷۳/۱	مانده در ابتدای سال
۱۶۱۱۱/۱	۷۹۷۴/۵	ذخیره مالیات بر عملکرد سال
۱۶۷۵۷/۰	۱۵۲۴۷/۶	جمع
(۹۴۸۳/۹)	(۱۹۱۶۱/۵)	پیش‌پرداخت‌های مالیاتی و تمهیدات
۷۲۷۳/۱	(۳۹۱۳/۹)	سال‌های قبل
۰/۰	۳۹۱۳/۹	مانده (اضافه پرداختی) در پایان سال
۷۲۷۳/۱	۰/۰	انتقال به بدهی دولت
		جمع

۱۴- سایر حساب‌های پرداختنی

سایر حساب‌های پرداختنی بانک (بدهی‌ها) در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۸۲۷۳۹/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۵	پایان سال ۱۳۹۴
اسناد پرداختنی	۱۳۱۵۵۸/۲
تخصیص حق برداشت	۱۲۱۷۰۴/۶
مخصوص سپرده‌های دیداری ادارات	۶۲۱۹۶/۲
داخلی	۵۹۸۳۱/۸
بستانکاران موقت به ارز	۲۱۲۰۸/۵
بستانکاران موقت به ریال	۱۳۰۹۰/۴
سهام دولت از سود ویژه	۵۴۲۷۸/۶
دریافت‌های بانک مرکزی	۳۱۲۸۶/۱
بابت بیانه الجزایر	۲۲۸۱۱/۳
بدهی‌های طرح‌های در جریان تکمیل	۱۳/۱
پیش‌دریافت درآمد	۱۳/۱
جمع	۹۱/۶
	۱۷۹/۷
	۵۴/۸
	۹۸/۱
	۲۶۳۶۲۸/۳
	۲۸۲۵۷۹/۵
نیم درصد قانون تهیه مسکن برای افراد کم‌درآمد	۳۲۲/۲
جمع	۱۵۹/۵
	۲۶۳۹۵۰/۵
	۲۸۲۷۳۹/۰

۱۴-۱- به استناد مفاد بند (ب) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، باقی‌مانده سود پس از تقسیمات مقرر در بند (الف) ماده مزبور متعلق به دولت است. با توجه به تقسیم سود پیشنهادی، سهم دولت از سود ویژه سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱۵۰۱۲/۸ میلیارد ریال (سال ۱۳۹۴ مبلغ ۴۰۴۶۴/۳ میلیارد ریال) بود که از این بابت، مبلغ ۲۳۷۵۰/۰ میلیارد ریال (در اجرای جزء ۲ بند (ج) ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) در سال ۱۳۹۵ پرداخت گردید و اضافه پرداختی به بدهی دولت انتقال یافت.

۱۵- ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۰۷۳/۳ میلیارد ریال بود. گردش حساب مذکور طی سال مورد گزارش به شرح ذیل بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۴
مانده ابتدای سال	۱۴۷۲/۶
پرداخت طی سال	(۴۴۱/۴)
ذخیره منظور شده طی سال	۵۶۵/۱
مانده پایان سال	۲۰۷۳/۳
	۱۷۶۸/۲

۱۶- سرمایه

سرمایه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که متعلق به دولت ج.ا.ا. است در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۴۸۴۰۰ میلیارد ریال بود. در ضمن، مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

۱۷- اندوخته قانونی

به استناد مفاد ردیف ۲ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، ۱۰ درصد سود ویژه بانک به حساب اندوخته قانونی منظور می‌گردد تا جمع اندوخته قانونی معادل سرمایه شود. مانده اندوخته قانونی در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۳۷۰۶۱/۹ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
اندوخته قانونی ابتدای سال	۳۴۰۵۹/۴
اندوخته قانونی سال ۱۳۹۵	۳۰۰۲/۵
جمع	۳۷۰۶۱/۹

۱۸- اندوخته احتیاطی

به موجب مفاد ردیف ۳ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، همه ساله مبلغی به پیشنهاد بانک و تصویب مجمع عمومی به حساب اندوخته احتیاطی منظور می‌گردد. گردش حساب اندوخته احتیاطی به شرح ذیل بود:

۲۲- سود حاصل از تسهیلات اعطایی

سود حاصل از تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۲۷۶۱/۸ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵
۱۵۴۱/۰	۳۶۶/۵
۵۲۸۲۴/۶	۲۲۲۷۰/۴
۸۴/۱	۱۲۴/۹
۵۴۴۴۹/۷	۲۲۷۶۱/۸

۲۳- کارمزد خدمات بانکی دریافتی

کارمزد خدمات بانکی دریافتی طی سال مورد گزارش مبلغ ۶۳۴۰/۴ میلیارد ریال بود.

۲۴- نتیجه معاملات ارزی

طی سال مورد گزارش، نتیجه معاملات ارزی به شرح

زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۴	پایان سال ۱۳۹۵
۷۰۹۵/۷	۱۱۷۹۱/۵
(۱۴/۸)	(۱۰/۴)
۱۰/۹	۰/۰
۷۰۹۱/۸	۱۱۷۸۱/۱
(۲۲۴/۹)	(۱۵۸/۹)
۶۸۶۶/۹	۱۱۶۲۲/۲

اوراق قرضه بین‌المللی به موجب تبصره ذیل ماده ۵ قانون پولی و بانکی کشور براساس حداقل بهای تمام شده و خالص ارزش دفتری در بازارهای بین‌المللی ارزیابی می‌گردد.

۲۵- سایر درآمدها

سایر درآمدهای بانک طی سال ۱۳۹۵ در مجموع بالغ

بر ۱۸۳۲/۰ میلیارد ریال به شرح ذیل بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵
۵۰۲۱/۴	۱۱۹/۵
(۵۰۰۰/۰)	(۰/۰)
۹۸/۱	۳۸۷۶/۲
۱۱۹/۵	۳۹۹۵/۷

۱۹- ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی

مانده حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک در پایان سال ۱۳۹۵ با نرخ‌های روز ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ پس از کسر مالیات پرداخت شده، مبلغ ۴۳۶۰۹۷/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵
۲۳۴۲۹۹/۳	۳۷۵۴۹۰/۶
۱۴۱۱۹۱/۳	۶۰۶۰۶/۴
۳۷۵۴۹۰/۶	۴۳۶۰۹۷/۰

۲۰- مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی

مانده حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی بانک موضوع مصوبه شماره ۳۳۳/۲۶۵۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۵/۱ مجلس شورای اسلامی در پایان سال ۱۳۹۵ مبلغ ۵۶۵۲۰۹/۵ میلیارد ریال بود.

۲۱- درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور

درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور طی سال ۱۳۹۵ مبلغ ۲۲۳۲۱/۳ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۴	پایان سال ۱۳۹۵
۳۴۷۴۸/۴	۳۴۷۴۲/۴
۳۹۶/۸	۱۰۸/۲
۷۸۵/۵	۶۲۳/۲
۴۴/۴	۱۲۶/۶
۳۲/۱	۱۲۳/۱
(۱۲۴۰۵/۶)	(۱۳۰۲۹/۴)
(۳۹۶/۳)	(۳۷۲/۸)
۲۳۲۰۵/۳	۲۲۳۲۱/۳

(میلیارد ریال)

پایان سال ۱۳۹۵	پایان سال ۱۳۹۴	
۵۷۸/۱	۸۱۵/۶	سود سرمایه‌گذاری در سایر موسسات
۱۹۱/۶	۱۳۷/۹	درآمدهای متفرقه سازمان تولید
۴۴۶/۶	۲۵۵/۰	اسکناس و مسکوک و کارخانه تکاب
۶۱۵/۷	۱۲۵/۸	درآمد حاصل از فروش سکه متفرقه
۱۸۳۲/۰	۱۳۳۴/۳	جمع

۲۸- کارمزد خدمات بانکی پرداختی

جمع کارمزد پرداختی بابت خدمات بانکی در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۱۰۷۰۹/۴ میلیارد ریال بود.

۲۹- هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از**بانک‌های خارج**

هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از بانک‌های خارج در سال ۱۳۹۵ مبلغ ۸۹/۷ میلیارد ریال بود.

۳۰- سود پرداختی به حساب‌های ارزی

سود پرداختی به سپرده حساب‌های ارزی شامل سپرده‌های ارزی دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی مبلغ ۷۸/۳ میلیارد ریال بود.

۳۱- هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان

خلاصه هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان در سال ۱۳۹۵ و مقایسه آن با بودجه مصوب سال مذکور به شرح زیر است:

سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		
عملکرد	بودجه مصوب	عملکرد	بودجه مصوب	
۳۹۸۲/۰	۴۳۱۲/۹	۴۵۰۲/۸	۵۴۱۲/۰	هزینه‌های پرسنلی
۱۸۲۸/۱	۲۰۸۲/۷	۲۴۳۳/۸	۲۸۵۲/۹	هزینه‌های اداری
۱۲۸۰/۲	۱۳۵۰/۰	۱۱۷۳/۹	۱۶۰۰/۰	هزینه‌های بازنشستگان
۷۰۹۰/۳	۷۷۴۵/۶	۸۱۱۰/۵	۹۸۶۴/۹	جمع

(میلیارد ریال)

۳۲- هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه

هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه در سال مورد گزارش مبلغ ۳۴۶۷/۲ میلیارد ریال بود که عمدتاً مربوط به هزینه‌های چاپ اسکناس، ایران چک و ضرب پول‌های فلزی می‌باشد.

۳۳- هزینه استهلاک

در سال ۱۳۹۵، مبلغ ۷۴۵/۸ میلیارد ریال بابت هزینه استهلاک اموال منقول و غیر منقول به شرح ذیل منظور گردید:

علاوه بر مبلغ مذکور، مبلغ ۴۷۹/۰ میلیارد ریال هزینه استهلاک اموال منقول و غیر منقول و ماشین‌آلات تولیدی شامل سازمان تولید اسکناس و مسکوک به مبلغ ۲۵۷/۲ میلیارد ریال و کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به مبلغ ۲۲۱/۸ میلیارد

(میلیارد ریال)

پایان سال ۱۳۹۴	پایان سال ۱۳۹۵	
۵۷۲۱/۸	۷۰۰۰/۷	صندوق بازنشستگی
۶۴۴/۲	۸۰۹/۳	صندوق پس انداز
۱۰۴۸/۸	۱۵۲۸/۰	صندوق تعاون کارکنان
۷۴۱۴/۸	۹۳۳۸/۰	جمع

به موجب مصوبات یک هزار و یکصد و سی و هفتمین صورت جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۹ و یک هزار و دویست و شانزدهمین صورت جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۱ شورای پول و اعتبار، محاسبات اکچوئری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک هر سه سال یکبار صورت می پذیرد.

۳۷- پیشنهاد تقسیم سود

سود ویژه سال ۱۳۹۵ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبلغ ۳۰۰۲۵۵۲۰۱۰۳ هزار ریال بود که با اضافه کردن مبلغ ۸۴ هزار ریال مانده سود سال قبل بالغ بر ۳۰۰۲۵۵۲۰۱۸۷ هزار ریال شد که تقسیم آن به شرح زیر پیشنهاد گردید:

(هزار ریال)		
سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵	
۱۶۱۱۱۱۴۸۵۰۶	۷۹۷۴۵۱۳۱۰۳	مالیات بر درآمد
۶۳۳۲۸۵۵۴۳۴	۳۰۰۲۵۵۲۰۱۰	انتقال به اندوخته قانونی
۹۸۰۵۱۰۰۰	۳۸۷۶۲۰۴۰۰۰	انتقال به اندوخته احتیاطی
۴۰۴۶۴۲۷۷۰۰۰	۱۵۰۱۲۷۶۰۰۰۰	سهم دولت از سود ویژه
		نیم درصد موضوع قانون تهیه
۳۲۲۲۲۲۹۷۰	۱۵۹۴۹۰۲۶۲	مسکن برای افراد کم درآمد
۸۴	۸۱۲	مانده سود ویژه نقل به سال بعد
۶۳۳۲۸۵۵۴۹۹۴	۳۰۰۲۵۵۲۰۱۸۷	جمع

ریال به حساب هزینه نشر پول (مبلغ ۲۱۷/۸ میلیارد ریال هزینه های جاری و ۴/۰ میلیارد ریال نیز مصرف موجودی های ابتدای سال) منظور گردید.

۳۴- سایر هزینه ها

سایر هزینه های بانک طی سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۱۱۸/۷ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۵	
۰/۶	۰/۰	هزینه های حمل و نقل، بیمه و سایر هزینه های طلا
۹۰/۹	۱۱۸/۷	هزینه های احتمالی (تتمه مالیات سال ۱۳۹۱)
۹۱/۵	۱۱۸/۷	جمع

۳۵- تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه ها

حساب های انتظامی اعتبارات اسنادی، ضمانت نامه ها و تعهد مشتریان از این بابت در پایان سال ۱۳۹۵ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

پایان سال ۱۳۹۴	پایان سال ۱۳۹۵	
۵۲۶۷/۰	۲۶۲۸/۹	تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی به ریال
۲۱۱۸/۱	۲۳۴۸/۰	تعهد مشتریان بابت اعتبارات باز شده به ارز
۷۳۸۵/۱	۴۹۷۶/۹	جمع
۵۲۹۹/۵	۵۳۱۶/۰	ضمانت نامه های رسیده از کارگزاران
۳۶/۷	۰/۰	ضمانت نامه های صادره
۱۲۷۲۱/۳	۱۰۲۹۲/۹	جمع

۳۶- صندوق های بازنشستگی، پس انداز و تعاون کارکنان

حساب های صندوق های بازنشستگی، پس انداز و تعاون

کارکنان در پایان سال ۱۳۹۵ به شرح ذیل بود: